

گڏيل مفادن ۽ انصاف جي بنياد تي پاڪ - هند ناھ ضروري آھي

رسول بخش پليجو

پاڪستان ۽ هندستان جي وچ ۾ جيڪي جنگيون لڳيون آهن انهن ۾ ٻنهي ملڪن جا ايڏا وڏا نقصان نه ٿيا آهن جيڏا وڏا نقصان ٻي جنگ عظيم ۾ هڪڙي طرف جرمني، جپان، وغيره ۽ ٻئي طرف روس، برطانيا ۽ آمريڪا وغيره هڪ ٻئي جا ڪيا آهن. جپان جي ناگاساڪي ۽ هيروشيما شهرن تي ايٽم بم ڪرايا ويا، جنهن ڪري لکين انسان اذيتناڪ موت جو شڪار ٿيا. جرمني تي ڪيل بمباري ۾ جرمني جا سمورا وڏا شهر تباھ ۽ برباد ٿي ويا. خود جرمنيءَ اتحادِي ملڪن ۾ زبردست تباھي آندي ۽ وار ڪانڊاريندڙ ظلم ڪيا. صرف هڪڙي ملڪ روس جا ٻه ڪروڙ انسان نازي جرمنيءَ جي مڙهيل جنگ جو شڪار ٿي ويا. پر ان هوندي به جڏهن ناھ جي ضرورت محسوس ڪئي وئي ته انهن ملڪن جي حڪومتن لٽوايو ڪونه، انهن عقل کان ڪم وٺي گڏيل فائدي خاطر پنهنجي معاملن جو فيصلو ڪري ڇڏيو.

برصغير هند ۽ پاڪستان ۾ رهندڙ ماڻهن مان ڪيترائي مسلمان ٻاهران آيل آهن پر گهڻا مسلمان اهي آهن جيڪي برصغير جي اصل رهواسين جو اولاد آهن. تنهن ڪري هند پاڪ جي ماڻهن جي تمام وڏي گهڻائي هڪڙي ئي نسل سان واسطو رکي ٿي. مسلمان هئڻ ڪري هن مسلم ثقافت تي ايران ۽ عرب ثقافتن جا وڏا گهرا اثر آهن. پر ان جي باوجود برصغير هند و پاڪ جي ثقافت ۾ تمام گهڻيون شيون ساڳيون آهن. هندستان ۽ پاڪستان جون معيشتون گهڻين ڳالهين ۾ هڪ ٻئي جي پورائي ڪن ٿيون، ٻنهي ملڪن جي دفاع تي تمام گهڻو خرچ ٿئي ٿو. ٻئي ملڪ تمام غريب آهن. وڏي ملڪ هندستان وٽ ڪيترائي راکيٽ ۽ مختلف ميزائيل وغيره کڻي ڇو نه هجن پر

عام هندستاني ماڻهو تمام غريب آهي. برصغير هند و پاڪ وارو جنوبي ايشيا جو خطو دنيا جي غريب ترين علائقن مان هڪ آهي. ضرورت ان ڳالهه جي آهي، ته انهن ملڪن جي لاڳاپن ۾ زهر ملائيندڙ اختلافن جو منصفانو ۽ دانشمنداڻو حل ڪڍيو وڃي. بدقسمتي سان ماضي ۾ ٻنهي ملڪن جي نه صرف حڪومتن پر باشعور سمجهندڙ ماڻهن پڻ اهڙا موقف اختيار ڪيا آهن ۽ پنهنجي عوام سامهون اهڙي پروپيگنڊه ڪئي آهي ۽ ڊس انفارميشن پڪيڙي آهي، جو عوام جي هڪڙي وڏي حصي جون دليون پڻ هڪ ٻئي خلاف ٿي ويون آهن ۽ هو اڄ هڪ ٻئي بابت تمام وڏا شڪ ۽ خوف جا احساس رکن ٿا.

انڊين نيشنل ڪانگريس، ان جي حڪومتن ۽ هندي دانشورن جي گهڻائي جو موقف هميشه اهو رهيو آهي ته هندستان جو ورهاڱو انگريز سامراج، محمد علي جناح ۽ رجعت پرست نوابن، جاگيردارن جي هندستان دشمن سازش جو نتيجو آهي. هندستان جا مسلمان ان سازش جو شڪار نه ٿين ها ۽ محمد علي جناح پٺيان هلڻ بدران ڪانگريس ۽ ان جي اڳواڻن خصوصن گانڌيءَ ۽ نهروءَ جي سڀني هندستانين کي هڪڙي اک سان ڏسڻ واري سامراج مخالف صحيح قيادت جي پيروي ڪن ها ته اڄ هو ترقي جي بلندين تي هجن ها. پاڪستان ۾ هڪڙي ننڍي پر مضبوط ۽ وڌندڙ لابي ان موقف کي صحيح سمجهي. ان جو زور شور سان پر چار ڪندي رهي آهي. ۽ ڪري رهي آهي. ان جي ابتڙ پاڪستاني ماڻهن جي هڪ وڏي گهڻائي اهو سمجهي ٿي ته مسلمان اقليت ڪنهن ٻئي مذهب کي مڃيندڙ گهڻائي سان رهي نه ٿي سگهي، هندن ۽ مسلمانن جي دشمني تاريخي آهي. اها ڪڏهن به ختم نٿي ٿي سگهي. تنهنڪري هندستان جي آزادي جي مسئلي جو سواءِ ورهاڱي جي ٻيو ڪوبه حل ٿي نٿي ٿو سگهي، اڄ دنيا جا روشن خيال ماڻهو پاڪستان جي ان سوچ کي رد ڪن ٿا ۽ چون ٿا ته مختلف مذهبن جا ماڻهو گڏ رهي سگهن ٿا.

ڪانگريس ان جي حڪومت ۽ ان جا هندستاني توڙي پاڪستاني هم خيال هيٺ بيان ڪيل تاريخي طور تي ثابت ٿيل حقيقتن کي نظر انداز ڪن ٿا.

1. هندستان پنهنجي تاريخ ۾ ڪڏهن به ڪنهن هڪڙي حڪومت جي هٿ هيٺ نه رهيو آهي. ان ۾ سدائين گهڻيون حڪومتون رهيون آهن، تنهن ڪري پاڪستان جي مملڪت ڪو تاريخي عجوبو ناهي.

2. هندستان ۾ هندو ۽ مسلمان سدائين صلح ۽ امن سان ناهن رهيا. ايڪڙ بيڪڙ مثال هڪڙي طرف ۽ تاريخي شاهديون ٻئي طرف آهن.
3. ڪتر هندو مسلم دشمني هزارين سال اڳ کان موجود هئي. انگريزن ان کي استعمال ڪيو ۽ وڌايو.
4. نه گانڌي جي ڪتر سامراج دشمن هو نه جناح انگريزن جو پوئلڳ.
5. جناح گانڌي ۽ جناب نهرو معتصب، مذهبي تعصبن کان بالا تر ۽ هندو مسلمان کي هڪ اک سان ڏسڻ وارا نه هئا.
6. جناح صاحب مذهبي نفرت ۽ تعصب پڪيڙڻ وارو نه هو.
7. جناح صاحب کي گانڌي جيءَ ۽ جناب نهرو ڏکي الڳ سياست ڪرڻ تي مجبو ڪيو.
8. گانڌي ۽ نهرو 1916ع، 1919ع، 1928ع، 1937ع، ۽ 1946ع ۾ جناح جي نهايت معقول تجويزن کي هڪ ٻئي پٺيان حقارت سان رد ڪري ڇڏيو.
9. 1947ع ۾ انگريز سامراج ۽ ڪانگريس ۽ خصوصن نهرو خاندان ۽ مائونٽ بيٽن خاندان هڪڙو هو ۽ انهن گڏجي پاڪستان کي پيدا ٿيندي ئي ختم ڪرڻ لاءِ تمام گهڻيون زيادتيون ڪيون. هي رويو عملن اڄ تائين قائم ۽ هلندڙ آهي.
10. محمد علي جناح پاڪستان اچڻ شرط آگسٽ 1947ع ۾ جيڪو موقف اختيار ڪيو، اهو هي هو ته پاڪستان جا شهري هڪڙي قوم آهن. ٻلي انهن جا مذهب ڪيترائي مختلف ڇو نه هجن.
11. ڪانگريس ۽ هندستان جي حڪومت ڪشمير ۽ حيدرآباد بابت ٻٽا معيار اختيار ڪري دشمني کي هتي ڏني.
12. پاڪستان عملن آزاد ٿيو ئي ڪونه جناح جي خومختياري ۽ روشن خيال سياست کان انڪاري عوام دشمن، رجعت پرست، سامراج پرست پاڪستاني حڪمران ٽولن پاڪستان کي آمريڪا جي هڪڙي ڪالوني ناهي دم پٽيو. ان ڳالهه کي ممڪن بنائڻ ۾ ڪانگريس ۽ ان جي حڪومتن جي مٿي بيان ڪيل تنگ نظر پاليسن جو بنيادي ڪردار رهيو آهي.

اڄ هندستان جي آزادي جي جدوجهد جي تاريخ بابت تمام گهڻو رڪارڊ ڇپجي چڪو آهي، ۽ مسر ليگي توڙي ڪانگريس ۽ هندستاني توڙي پاڪستاني حڪومتن جي پروپيگنڊا مدي خارج ٿي چڪي آهي، سڀ کان وڏي ڳالهه هيءَ آهي ته جتي پاڪستان جا نام نهاد روشن خيال ۽ لبرل بزرگ اڄ تائين دقيانوسي ڪانگريسي موقف سان چنبڙيل آهن، اتي گانڌي جي پوٽي موهن گانڌي سميت هندستان جا نوان روشن خيال ايماندار تاريخدان ۽ دانشور بنا هڪ جي لڪي ۽ ڇٽي رهيا آهن ته محمد علي جناح کي ورهاڱي جو مطالبو ڪرڻ تي مجبور گانڌي ۽ نهرو ڪيو.

قومن جي وچ ۾ پائيداري حقيقت پسندي انصاف پسندي ۽ گڏيل مفادن جي تحفظ جي بنياد تي ئي قائم ٿي سگهي ٿي ٻنهي ملڪن جي عالمن، دانشورن، نظريي سازن ۽ عوام دوستن کي اصل حقيقتن جي تحقيقات ڪري اهي ظاهر ڪرڻ گهرجن ۽ انهن حقيقتن کي تسليم ڪري پاڪستان ۽ هندستان جي مملڪتن ۽ عوام ۽ حڪومتن کي پاڻ ۾ پاڻ ۽ گهاتا دوست ٿيڻ گهرجي. ان ۾ ئي اسان سڀني هن برصغير جي رهواسين جي ايشيا ۽ ٽين دنيا جي سڄي جهان جي عوام جي پلائي آهي.

سنڌي عوامي برقي ڪتاب
Sindhi Awami e-Books